

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôl'a, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatôria.

Brasiovu 10 Novembre 29 Oct. 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Naseudu 26 Oct. 1866

Diu'a de astadi fû pentru noi Naseudenii o di insemnata, o di de bucuria. Astadi se depuse in biseric'a gr. cat. din locu vechile flamure, sub cari regimentulu odinôra granitia rescu dela Naseudu in cursu aprôpe de unu seculu sierbi inaltului tronu si patriei iubite cu o credintia, alipire si bravura admirabile. A'si trece preste marginile, ce mi-leam pusu pentru articulu presinte, vrendu a espune, de si in trasure scurte, istori'a acestui regimentu nationale; déca inse mi-ar fi ertatu a rumpe pucine din florile, ce compunu o'unu'a virtutiloru sale militari, atunci a'si aminti numele Troppan din batai'a cu Prusulu, Giurgiu din batai'a cu Turculu, Limburg, Areda, Arcole, Rivoli si Salo din bataile cu Napoleonu, cá toti atatia martori pentru eroismulu, perseveranti'a si istatimea braviloru nostri granitieri. Si apoi cine se nu fi auditu de tentatiunile, cu cari avû a se luptá primulu nostru batalionu la anulu 1848 in mersulu seu catra Ungari'a, a- nune la Cosdrior'a, Clusiu, Oradea mare, Segedinu, Vatiu (Vaitzen) si Pest'a! Insusi Maiestatea S'a, prea bunulu nostru Imperatu Franciscu Iosifu I. se aflà indemnatu, a recunósce aceste virtuti, decorandu flamur'a numitului batalionu cu o medalia de auru, ce pórtá inscriptiunea: „Für standhaftes Ausharren in der beschworenen Treue im Jahre 1848“, romanesce: „Pentru perseveranti'a statornica in credinti'a jurata, in anulu 1848“, in acelu anu fatale, candu prea pucine popóre remasera credintiose Augustei case domnitórie. Ivindu-se lips'a, cá aceste simbole venerabile se se iulocuiésca cu altele nóua, pentruca abia mai remasera din ele betiale tientuite, poporatiunea a- oestui districtu se indreptá catra prea gratiosulu seu Domnitoriu, si 'lu rogá cu confidentia fiésca, cá aceste clenodia de atata pretiu pentru noi se nu se asiedie dupa datin'a vechia in armamentariu, oi se se restituie spre pastrare éراسi acellora, pentru cari fusera destinate inca d'intru inceputu, si cari le aparara unu seclu in contra toturoru inimiciloru ou unu eroismu gealusu, pastrandu-le pana in fine in sacr'a loru virginitate.

Si fierbintea nóstra cerere aflà ascultare, si astadi acei martori ai bravurei romane se puse in locu santu la eternulu repausu!

Astadi! — si pentru ce chiaru astadi? Restituirea flamureloru e unu actu de recunoscintia pentru virtutile militari ale regimentulu nasedénu, ér' 26 Oct. e diu'a, in carea aemenea se recunoscara sacrele drepturi ale Natiunei romane din Transilvani'a, stradandui se „cartea de botezu“ cu not'a denegata de senoli: „legiuita“.

La anulu 1763 jurá primulu nostru batalionu primulu juramentu de fidelitate catra prea inaltulu tronu si August'a casa domnitória sub un'a din flamurele presinte, pre carea la mandatulu neuitatulu Iosifu II. se scrise:

„Virtus romana rediviva“; o suta de ani mai tardiu — 1863 — Romanii din Transilvani'a potu salutá a dóu'a „rediviva“, carea apoi primi sanctiunarea imperatésca la 26 Oct. Eoa nesulu firescu dintre ambele motive pentru serbatórea de astadi! Óre póré vomu cantá si de 26 Oct.:

„De astadi blastemulu contrasu din vechime S'a stersu cá si umbr'a, cá nuorii prin ventu, S'in tocma cá flórea resari, Romanime, Pe braciare glorii in vechiu-ti pamentu!“

Duplei insemnatai corespunse intru tóte si modrulu serbarei acestei dile memorabile.

Nu voui a aminti, ca in preser'a serbatórei, opidulu nostru se iluminá splendidu, ca ne culcaramu si ne scularamu sub sunetele „imnului popórale“ si a mai multoru piese nationale, ésecutate de veteran'a nóstra banda musicale etc. ect. tóte aceste sunt dispusetiuni stereotipe la fiacare festivitate mai insemnata; voui vorbi inse de impregiurarea, dupa parerea mea multu ponderósa, ca iniciativ'a la acésta serbare o luá insusi comitetulu opidului nasedénu, in fruntea caruia stá bravulu jude opidanu, multu onoratulu Domnu locotenente supremu Gregoriu Michailasiu. Program'a respectiva érá compusa cu tactu atatu de finu, incatu deregatoriile politice nu'i potura denegá consentimentulu loru neci intr'o privintia.

La 9 óre demanéti'a poporatiunea opidului, micu cu mare, barbati si muieri, se postá in numeru supriindietoriu inaintea bisericei romane, avendu in frunte scumpele flamure militare. De aici comitetulu opidului tramise o deputatiune alésa la Ilustritatea S'a Domnulu capitánu supremu Alecsandru Bóhatieliu, spre a'lu invitá la cultulu divin. Ilustritatea S'a veni insoçitu de intrég'a intielegintia nationale din locu si fû primitu cu unu intreitu: „se traiésca!“ Intrara apoi cu totii in bisericu. Mis'a o celebrá Rss. D. vicariu Gregoriu Moisilu, asistandu'i alti trei venerabili Domni preoti din locu. La „ceteniele“ pentru Imperatulu, chorulu intoná cate o strofa din „imnulu popórale“, ér' cunoscutele momente insemnate ale misei se semnalísara pria salve de téscuri. Finindu-se mis'a, Rss. Domnu vicariu tienú poporului o vorbire acomodata despre dupl'a insemnatare a serbarei presente, provocandu lu, a pastrá cu scumpetate, si a lasá si posteritatei de moscenire virtutile, ce stramosii nostri le servisira sub aceste dóua flamure; a ne aratá Maiestatei Sale prea bunulu nostru Imperatu Franciscu Iosifu I. pururea multiamitori pentru sanctiunarea legei, prin care se inarticulá scump'a nóstra Natiune; inse a ne si aperá drepturile castigat ori si uude, si facia cu ori si cine.

Cu acestea, flamurile se depuse a in altariu. Esindu din bisericu; poporatiunea primi alte dóue flamure, un'a nationale, alt'a negru-galbina, si cu band'a musicale in frunte petrecú pre Ilustritatea S'a Dlu capitánu supremu la cortelul'i. Aici notariulu opidanu tienú Ilustritatei Sale o cuventare fórté nimerita, in carea comun'a opidana 'si reinnoesce sentiementele sale de credintia si alipire neclatita catra Maiestatea S'a prea gratiosulu nostru Imperatu si August'a casa domnitória, apromitendu, ca virtutile aceste le va pastrá cá unu paladiu sacru, si le va dá de ereditate posteritatei, urandu in fine: „Se traiésca Maiestatea S'a Imperatulu!“ Asiedindu se eschiamarile, in cari erupse multimea, Ilustritatea S'a respunde, ca e fórté anevois a decide, carui momentu din serbatórea de astadi ar fi a i-se atribui insemnatare mai mare: restituirei si depunerei flamuriloru, séu sanctiunarei articulu, prin carele se recunósce Natiunea romana de egalú indreptatita cu celealte sorori din patria; stata inse e siguru, ca déca nu s'ar fi infintiatu cele doua regimete curatu romane, virtutile nóstre s'aru fi ascunsu dupa obiceiú sub firme straine, si aia anulu 1863 ar fi fostu cu nepotintia. Inchiaia cu provocarea la credintia, alipire si multumire catra Sacratissim'a S'a Maiestate, strigandu'i: „Se traiésca la multi ani!“ Multimea adunata erupse de nou in: „se traiésca!“ sgomotóse.

Departandu-se poporatiunea, intrá la Ilustritatea S'a intielegintia nationale din locu, si repetiendu si din parte-si in numele districtulu intregu apromisiunile de fidelitate, alipire si recunoscintia catra Maiestatea S'a prea bunulu nostru Domnitoriu, adauge oa-si va tiené de

cea mai santa datorintia a grigi, ca legile sanctiunate si confirmate de Maiestatea S'a se nu remana litera mórtá, ci se se implinésca si respecteze cu tóta rigorositatea.

La 1 óra dupa amédia urmá unu prandiu comunu si fórté cordialu in ospetari'a cea mare, la care primulu toastu 'lu aduse Ilustritatea S'a Dlu capitánu supremu pentru Maiestatea S'a Imperatulu; urmara apoi toaste pentru August'a casa domnitória, Serenitatea S'a archiducele Rainer, comisariulu reg. la diet'a din 1863—4: Escelenti'a S'a Dlu gubernatoriu conte Crenneville, presiedintele dietei de atunci, Dlu v.-gubernatoriu Groisz, pentru veteranii districtulu, infratirea si concordi'a dintre natiunile patriei etc. etc.

Pe candu intielegintia se ospetá astfelu in ospetaria, poporatiunea opidana 'si petrecea in piati'a tergului cu jocuri si cantari nationale.

Asia s' serbá diu'a de 26 Oct. la noi in Naseudu, si fara vóia ne vinu in minte cuventele laureatulu nostru poetu:

„Mareatia i serbarea, candu fratii d'unu sange
Se leaga 'ntre sene prin viu juramentu:
A nu lasá prada si nici a-se 'nfrange
Marirea strabuna si dreptulu cuventu!“
B. Petri.

Gy.-Szt.-Miklos. Cu tóte, ca noi romanii de pe aici din Secuime stamu cá si frundi'a pe arbore in vreme de tótna; — totasi consimtiramu si noi intru realisarea salutarei idee atatu la serbarea aniversarei inarticularii natiunii romane din 26 Oct., catu si la contribuirea banulu nationalu spre scopulu redicarii unei academie de drepturi, fara de care suntemu si noi convinsi, ca nu potemu avé viétia politica nationala. Si de si n'amu cutediat a ne reversá in manifestatiuni cerute de maturitate natiunii, totasi si noi dupa legea sanctiunata de monarchulu nostru, stamu neclatiti pentru aperarea acestui dreptu, din care mai multu neci dreptatea dieésca nu ne va mai clati. —

Organisatiunea tienuturilor in Transilvani'a.

III. In partea I a cercetariloru mele despre organisatiunea tienuturilor in Transilvani'a premiseiu, oa dorescu din sufletu re'nviierea vietii municipale. Acum adaugu aici, ca dorintia mea se intinde preste ambele casuri, adica séu va castiga monarchi'a ministeriu respundietoru séu nu'lu va castiga, oum si ca fara viétia municipala constitutiunala nu intielegu bine ce ar insemna autonomi'a unei tieri, Am insemnatu inse totu acolo, ca organisatiunea veche a tienuturiloru trebuie se tréca prin mari reforme. Pentrucá cineva se se póta apuca de o reforma, trebuie se cunósca fórté bine obieptulu de a carui co'egere, indreptare ougeta a se apuca. Amu veditu si drepturile, atributiunile, insuirile adunariloru municipale inirate in 20 puncte, drepturi mari acelea, pe care parti'a conservativa pana 'n diu'a de astadi le privesce cá pe bastónele unei fortareti, ad. cá pe aparatórele libertatii constitutiunale in contra incursiuniloru absolutismulu, prin urmare le tiene de o garantia multu mai mare a libertatii si chiaru a vietii nationale decatu orice respundietate ministeriala glorificata astad! in alte staturi europene.

Eca domniloru unu punctu de diferentia osentiala intre boierii conservativi si intre parti'a lui Deák si cea revolutionara din Ungari'a; éca si pentru noi romanii un'a din cele mai importante cestiuni privite nu numai din punctu

de vedere constituționalu, ci si naționalu; éca totuodata unu terenu de cauza comuna a romanilor transilvani cu confratii lor din Ungari'a si Banatu, pe carele diosii s'ar poté ajuta fórté bine unii pe altii. Séu isi va afla in Ungari'a libertatea constituționala si viéti'a nóstra naționala scaparea, refugiulu scutirea si asigurarea sa in comune si in municipalitati, sún nicairi. In diéta ar fi se se proptéscá léi multu oricare natiune; asié ceva inse in Ungari'a nu se va intemplá nici intr'o suta de ani. Diéta Ungariei mai bucurósa va voi mórtéa, decatu desvoltarea mai alesu a naționalitatii romanesci prin ajutoriulu legiloru positive. Ungari'a isi are macesimele sale de statu, dela care de buna voia nu se va abate nici odinóira; éra ceea ce va concede vreo diéta constrinsa de fortí'a impregiurariloru, alt'a in altu periodu va rapi érași neaparatu, indata céi va veni bine. De aceea eu compatimescu atatu acelora carii se ametiescu de profumulu fraseloru frumóse, catu si mai vertosu acelora, carii cu tóta ocașiunea se provóca la Gelu si Tuhutum, la Belæ regis notarius si la fabulele lui si repetiescu fratieta de o suta mii de ani. Éca diéu, ca'i si pasa multu lui Eszterházy si Mailáth, lui Deák, Kemény si Andrászi, lui Ghiozy, Tisza si Jókai de fratieta „rumunéscá“ si de „oláh mágnás“ din Transilvani'a, séu de prea plecatele complimente ale clerului romanesc din Ungari'a. Crede cineva ca bataile si in parte omorurile cele cumplite intemplate cu ocașiunea alegeriloru dietale in Lipova, Bai'a mare, Crasna, Mezó-Kevesd (comit. Borsod), Dunavecse, Orszidorf, Szilágy-Cseh, Beregy, Sasca, Visieu etc. pe unde au sangeratu pana si cativa preoti romanesci, au fostu éca asié pre neasteptate si fara nici unu scopu? Planulu este si érá, cá nici unu romanu de dómne-ajuta se nu póta intra in diéta unguéna, decatu dóra nesce nulitati. Asié cere salca reipublicæ hungaricæ, diéu aparatorii macesimeloru vechi de statu.

Se vina orice va mai vrea preste noi si preste urmasii nostrii, un'a se póte prevedé si astadi, ca cestiunea ministeriala catu mai curendu isi va da in capu cu cestiunea municipala; éra fiinduca organizatiunea municipala in tóte tierile numite ale corónei sémana fórté multu un'a cu alt'a, ba in mai multe puncte este identica, asié credu ca foile romanesci inca pota lua o cestiune cá acésta in discussiune comuna.

Diet'a Transilvaniei niciodata n'a voitu a se apuca nici de o reforma a municipalitatiloru, ci la tóta ocașiunea s'a tienntu orbesce de institutiunile vechi. Déca diéta ar fi disu: paua candu nu se da imperiului respundietate ministeriala in tóta privinti'a, pana atunci nu vomu se scimu nici de o slabire a dreptariloru municipalu, — tréca, mérga, ea inca ar fi avutu unu pretecatu bunu de a nu face in acésta privintia nimicu. Diéta inse dicea cu totul altu ceva, contimpuranii mei sciu acésta, éra actele si debaterile tiparite o marturisescu. Preste acésta program'a partitei lui br. Nic. Vesselényi se observá intru tóta intinderea sa: de a nu face nimic dela sine, a respinge si proieptele regimului, a nu'lu suferi nici pe acesta cá se se apuce de vreo reforma, ci a'lu huidui si a striga dupa elu: éca nemtiulu, Pecsovis, Ostroy, pana candu nu va veni timpulu fusiunii totale a Transilvaniei cu Ungari'a.

A venitu an. 1848. Mai susu observaseram ca in acelu anu diéta Ungariei improvisase ceva in fug'a mare si despre comitate, inse ce? cá ministeriulu se pregátéscá pentru o alta diéta unu proieptu de lege privitoru la organizatiunea comitateloru (tiennturiloru), éra intr'aceea se se aléga in fiacare comitatu cate unu comitetu seu representatiune permanenta, numerósa, inse catu de numerósa nu se spune, éra limb'a debaterii si a manipulatiunii in acelea adunari se fia numai cea maghiara. Acelea comitete stau in corespondintia deadreptulu cu ministeriulu; siedintiele ei sunt publice (art. XVI). Oricate va oantie de amploiatu municipalu s'aru intempla in tiennturi pana la infiintiarea altei legi, pe acelea le va implé comitetele supremu, adica prefectulu comitatului in cointielegere cu adunarea comitetului. Asié tiene art. XVII, in adeveru inse prin acelu articulu potestatea de numirii functionariloru municipalu este data in man'a comitelui supremu, prin urmare in manile ministeriului unguerescu, carele denumia fara nici o alegere pe comitetele supremu.

Indatace in Clusiu s'a prochiamatu uniunea

la 1848 deregatoriile municipale din Transilvani'a inca au inceputu a se rastaura in consuetu cu aeestea dóua legi ungueresci.

Revolutiunea si reboiulu civilu din 1848/9, dupa aceea regimulu ostasiescu si absolutismulu au spulberatu in ventu atatu acelea legi, catu si acelea comitate, éra de atunci ne aflamu aruncati cu totii dintr'unu provisoriu in altulu, din o instructiune in alt'a. Pe timpulu absolutismului n'a potutu fi nici vorba de adunari marcale séu macar de comitete.

In an. 1861 veni restauratiunea numita a br. Fr. Kemény, pentrucá dupa optu luni se fia data preste capu de alui gr. Fr. Nádasdy, carea érași remase amortita, pana ce o inlaturá grafu Haller, pentrucá de 1 anu incóce comitatele si scaunele secuiesci se ajunga sub potestatea patriarchala, discretionara si — déca vreti, — temandátóre a prefectiloru de tiennturi.

Provisorii prin care a trecut Ungari'a cu viéti'a sa municipala se binevoiéscá a ni le descrie cele dóua foi romanesci, ale caroru redactori, colaboratori si editori au fostu ferioiti a vietii sub ele, precum amu fostu si noi ferioiti a geme sub ale nóstre. Noi din partene amu cutesa se observamu numai atata, ca astadi cu privire la organizatiunea si viéti'a municipala ne aflamu la inceputulu unni nou inceputu; tocma pentru acésta inse adaugu, ca si acésta impartasire a mea facuta pana aici in cestiunea reorganizatiunii municipale abié se póte lua cá de o precuventare la o carte voluminósa, nesce ideii aieptate spre a da ómeniloru ocașiune de a medita asupra lor mai departe si mai afundu decatu am fostu eu in stare de a face acésta. N'am uitatu eu, cumca este o macesima constituționala in Europ'a luminata, dupa care orice camera legislativa, voindu a introduce reforme sanetóse si durátóre, trebuie se se apuce mai anteiu de organizatiunea comuneloru singuratece, sate, orasie, cetati, apoi se tréca la comunele colective, cum amu dice la ecroui, séu scaune, districte, comitate; oredu inse ca judecandu dupa esperinti'a facuta de 16 ani incóce nu me voiu insiela, de voiu sustiené, ca reorganizatiunea comuneloru colective va fi impreunata cu greutati neasemanatu mai mari decatu a comuneloru particulare.

Eu miam petrecutu numai tineretiele in comitate pana in alu 25-lea anu; bine ar fi candu s'ar apuca si altulu carele a si imbatranitu acolo, cá se descrie cu de ameruntulu viéti'a municipala din comitate asié, precum o a vediatu si patitu elu insusi in mai multe parti ale tierii. —

G. Baritiu.

Blaslu Oct. 1866.

Lui „Kölozsvári Közlöny“!

(Inchiarare.)

Dara se mergemu mai departe si lasandu vitiulu, ca-ci D. (D.) in decursulu articulu seu mai departe lasa vitiulu si face facia mai seriósa si se plange, ca autorii declaratiunii supradise denuncia si in esperitiunea lui Klapka vedu necredinti'a unguiloru catra tronul, apoi continua a se escusá, ca Dsa prin expresiunea de gravitatiune esterne nu intielege intentionari de disolutiunea statului si ca prin urmare ar fi vorbitu numai in intielesu scientificu si nu cu intentiune de a ne innegri, de unde autorii declaratiunii din nescintie l'aru fi luandu cu jord'a, continua a mai spune, ca Dsa n'a fostu neci una data de principale dela Dobritinu, ci ca din contra tiene cu Deák, cu care nu se teme si nu i e rusine a tiené; noi luandu la analiza declaratiuniloru si observatiuniloru aceste, aflamu mai antaniu, ca D. (D.) se plange de denunciari, — sic! Quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris etc.

Calcarea preceptului acestuia cum se pedepsese pre sene insusi: Romanii sunt totu innegriti de dieci de ani pana in diéta de astadi prin calumnie mintionóse si acum detori existintiei sale si adeverului au pasitu la medilocu a infruntá calumniele cu date istorice, si acuma ii denuncia! Intru adeveru ca facu o temeritate mare, ca cutéza facia cu fratii maghiari a infruntá mintiunile cu adeverulu!

Nu'i place D. (D.) ca scriitorii vedu pre ung. in Klapka. In adeveru, ca din partemi inca a'si condemná pre autorii declaratiunii dintre Ternave, déca ar fi numai Klapka acel'a, care representa interesele maghiariloru in intie-

lezu revolutionariu afara de imperiu. — Dara ce se facemu, ca intre maghiarii activi in afara Klapka e numai o stea de alu 9-le rondu si unulu dintre multi Kossuth, Tür, Bethlen, Perczel si altii, pe cari D. (D.) ei soie mai bine cá mine si cari mai adaunadi cu o multime de patrioti insemnati din Ungari'a 'si pregatiserá calea se ne faca visit'a si cari si acuma se mai afla activi prin Berlinu pr. o. spunu diurnalele — acestia nu sunt numai Klapka.

In catu ne spune D. (D.) si ne asecuréza, ca cestiunea gravitatiunii in afara o a tractatu numai din punctu de vedere scientificu, lu intrebamu, ca óre nu glumesce Domnialui?

Intrebamu a dóua: ca apoi totu din punctu de vedere scientificu pottesce, cá regimulu se dè pre romani pre man'a unguiloru spre ai tiené in frenu? — Noi totusi suntemu de convingere, ca D. (D.) glumesce si candu vorbesce in modu scientificu.

Candu ne spune, ca Dsa nu e de principale dela Dobritinu:

lu asecuramu, ca nu erá lipsa se ne spuna asia ceva, antaniu: ca-ci noi n'amú disu, ca D. (D.), ci ca maghiarii au detronatu oas'a domnitória in Dobritinu si a dóua, ca-ci in D. (D.) nu ne-amú indatinatu a vedé asia autoritate, in catu sei atribuimu unu faptu cá celu dela Dobritinu.

Candu ne spune D. (D.) cá tiene cu Deák — noi marturisescu sinceru, ca ne pare reu ca tiene cu ómeni din alte tieri si nu cu patriotii strinsu transilvani.

Dara D. (D.) atatu in Vezér-Czik, catu si in Különfélék observa cu neplacere, ca numera unguiloru e pasu numai la 3 milióne in declaratiunea celoru mai multi si numai cu renegatii suitu la 5 milióne, si apoi asecuréza totusi, ca cu renegatii Gazetei totusi sunt 10 milióne de unguiri.

Incatu acum la partea antania eu credu, ca unguirii n'au la ce se mania pre celi mai multi, ca-ci numai lui Ddiéu stá in potere a inmultu popórale si asia dara si maghiarii ori mai bine pentru maghiari D. (D.) cu Ddiéu se'si trage sam'a, ca-ci lea datu fantasia de a fi gura de poporu mare, si totusi ia creatu numai in numeru micu? Incatu la a dou'a parte noi a'ímamu contrariulu si dicemu, ca totusi nu sunt 10 milióne de unguiri cu renegatii cu toti! Si acésta ca-ci intre 14 milióne locuitori in provinciele asia numite ale corónei ungarice sunt 3 milióne romani curati, 1 1/2 milióne serbi, 1 milionu croati, din 3 milióne slovaci, celu pucinu 2 milióne slovaci curati, se adaugu cateva sute de mii ruteni, apoi germanii curati? acum fá D. (D.) mai antaniu adaugere si apoi subtrage si vedi, c'au ramasu 10 milióne de unguiri!?

De altmintrea lasamu pre Dlu (D.) se faca lucruri mari in midiloculu Europei dupa cum facu prusii, la acea nu ne opunemu.

Inse D. (D.) mai antaniu o spune, ca cu tóte faimele contrarie maghiarii voru romané constanti pre lunga pretensiunile sale, cu Gazet'a nu vré se prinda vorba, ca-ci cum dice cuprinde calumnii, presupuneri false si tra de sange; o chiama cá mai bine se se odihnéscá am'ndóne ad. si Gazet'a si „Közlöny“ pentu ca si de altmintrea celi ce dispunu de sórtea statului nu voru intrebá de ele, ce se lucre, repetiesce acést'a provocare si inchiaie, ca cu Gazeta n'are ce face si nu se póte intielege, ca-ci intre sirele ei, pr. c. dicé, inzadaru canta o mulu obiectivitate, fiinduca acolo se aru fi aflandu numai acusari, obiectiunari, presupuneri, tagatiari si contestatiuni de credintia.

Se luamu dara si noi sub careva combinatiune inventiunile D. (D.) facia cu Gazet'a. — In pasagiule aduse pre scurtu nemidilocitu mai susu D. (D.) omite, ca maghiarii voru fi constanti pre lunga promisiunile sale; la cari inse noi numai atata adaugemu, ca amu dori, cá intre pretensiunile acele se mai priméscá si nesce puncte de adeverat'a libertate, carea o cere spiritulu timpului, ad. se in cete a fi despoti naționali si apoi le poftimu succesu in constantia.

Incatu ni o spune, ca nu'i place de „Gazet'a“; aci numai atat'a i spunemu, ca de ce nu s'a ingretiosiatu mai nainte de „Közlöny“ ca-ci déca se va uitá omulu fara de partinire, causele ce facu a rupe cu Gazet'a sunt cu multu mai mari si mai multe in „Közlöny“ decatu in „Gazet'a“.

Candu chiama D. (D.) pre „Gazet'a“, cá se se odihnéscá si se nu si bata capulu neci ea „Közlöny“, ca-ci si asia nu le intrebá nimene

despre aceea, ce ar fi se face, din partemi celu pucina nu me potu deetulu mira, ca déca D. (D.) si consozii domniei sale n'au neci o sperare de ceva efectu alu scrieriloru si vorbiriloru sale, — atunci pentru ce-si prada atata timpu cu descrieri atatu de lungi si pretensiuni atatu de vaste? Cate se afla in paginile cele mari ale lui „Közlöny“.

Me miru de ce mai aduna prenumeranti, cá se'i intretiena cu descrieri, cari prevede, ca nu voru avé neci unu efectu?

Nu asia D. (D.), dati se nu odinésca neci „Gazet'a“ neci „Közlöny“, ci se se moderéza amendoue intre asia margini, incatu se incapeti cá atari intre marginile partiei frumése si apoi dati mana si ve intielegeti, si atunci apoi nu desperati, — ci si candu aru vré se ve ignoreza pretendeti se ve intrebe si pre Dvóstra, despre cele ce au de a face cu sórtea domnie-loru vóstre.

Totu aceste reflexiuni le recomendu si la a dóu'a provocare a lui „Közlöny“ — indreptata la „Gazet'a“, cá se se asedia dimpreuna la odihna. — De cumva inse „Kol. Közlöny“ si respective D. (D.) cu consozii or' tiené o mortisiu prelunga aceea, oa cu Gazet'a nu potu si nu vréu se se intielega; — de cumva le va mai placé a continuá si in venitoriu asupra nóstra cu suspitiuni de gravitatiune in afara; — de cumva pre basea suspitiuniloru acestora voru continuá a pretende in faci'a lumei, cá regimulu Maiestatei Sale sei dè pre romani, cá pre nisoe vite, fugari, pre man'a unguriloru, cá a unoru zavodi, sei tiené de urechie; atunci de si nu ne bucuramu de asia ceva, totusi da, se mérga; arata domni'a ta Dle (D.) in toti numerii „Közlöny“-ului, ca noi potemu se fimu periculosi, pentruca noi inca vomu luá istori'a in mana si érași in faci'a lumei vomu aratá, ca aceea e plina plinitia de conjuratiuni de ale maghiariloru in contra tronului regiloru si a principiloru, incependu dela St. Stefanu si inchiaendu cu Maiestatea S'a Imperatulu actu regnante Francioau Iosifu I. — Si apoi asia inoa vomu fi quitati totdeauna de si de altmintea nu asia dupa cum s'ar cadé si dupa cum ar pofti binele patriei si alu nostru alu tuturor, si celi mai mari voru stá si voru judecá*). — B.

UNGARIA. Pest'a 6 Nov. Nóuele schimbari de persóne, vorb'a diurnalulu imperatescu in „W. Ztg.“ despre politic'a regimului facia cu constituirea interna a monarchiei si pacificarea cu Ungari'a pe basea elaboratulu lui Deák, in obiectulu cauzeloru comune, conchiamaarea dietei pe 19 Nov preste asteptare, tóte aceste au facutu o formala revolutiune in combinarile si desbaterile prin cercurile partiloru. Partit'a vechia conservativa 'ai sare din pele, ca politic'a de acum a regimului va pasi cu intiala la pacificarea Ungariei dandui concesioni, pe cate sunt dejunau, spre a face compromisulu doritu de ea; partit'a lui Deák nu sta locului, ca r. rescriptu de primitu va primi elaboratulu lui Deák cá base la pertractari, inse va mai pretinde dela dieta astfelu de modificatiuni in elu, incatu diet'a nu se va poté niciodata invoila ele, si opulu invoirei se poté periclitá déca nu se denumescé ministeriu inainte de a incepe pertractarile obiecteloru comune; partit'a liberala nu va a se lasá la pertractari fara denumirea de ministeriu responsabilu maghiaru, si citindu demarsi'a regimului delineata in „Wien. Ztg.“, cadu in confusiune, ca nu soi, ce se va dá si ce se va ciunta din 1848. Toti inse astépta cu nerabdare osirea rescriptulu, si pana atunci neci ca se potu orienta, cá ce ar fi de facutu, si incotro de privitu, cu tóte, ca intrarea br. Beust in ministeriu o privescu cá o acuisitiune pentru politic'a loru nationala, ad. pentru dualismu.

Deák si sosi in Pest'a si tiene cu multi alti deputati resositi convorbiri dese. Cas'a magnatiloru inca s'a conchiamaatu prin litere convocatórie. — Toti lucra pentru uniune reala, de si voru face vreo concesione. De nationa-

litati neci capulu nu le dóra pe neci una dintre partite si totusi acestu obiectu e celu mai ardentu. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. Mai. S'a imp. va reintrá in capitala vineri in 9 Nov. la 7 óre sér'a si magistratulu capitalei dimpreuna cu onoratoriis din cercuri pregatescu o primire festiva Mai. Sale,

„W. Ztg.“ publica mai multe scriori de mana ale Mai. Sale datate din Prag'a 30 Oct.; una catra c. Mensdorff-Pouilly, prin care ei primesce cerut'a demisiune de min. alu casei imperatesci si de esterne, si dreptu recunoscintia pentru servitiu ei da marea cruce a ordinulu St. Stefanu fara tacsa.

Prin a 2-a denumescé pre br. Beust min. de esterne danduind demnitata de consiliariu intimu fara tacsa.

Prin a 3-a desarcinésca pre c. Eszterházy din postulu de min. fara portfoliu la cererea lui pe longa multiamita pentru servitiu.

Prin a 4-a se denumescé L. M. C. br. de John min. de rebelu, pe longa primirea demnitatii de consiliariu intimu fara tacsa.

„Wiener Abendpost“, diurnalulu oficialu

ne descopere intentiunile regimului facia cu reconstituirea Austriei si deslegarea conflictulu constitutionalu, dicundu, ca dupa inchiaiarea rebelulu incepe seriós'a inaintare a opului pacii si conflictulu constitutionalu va fi in prim'a linia de resolutu.

„Calea, pe care merse regimulu pana acum spre a ajunge la tient'a de comunu dorita, dice „W. Abendpost“, e ceea a inoirii cu reprezentantiile tieriloru corónei unguresci, si la acésta e condusu de parerea, cumca conditiunile preliminari la o multiamitória intielegere despre o parte sunt a se cautá intru respectarea dreptulu legitimu, é' despre alta parte si in recunoscerea faptelor si relatiuniloru complinite, ce s'au facutu istorice, o recunoscere, carea cuprinde in sine consciint'a de dreptu si necesitatea esistintiei monarchiei. Momentulu unificatoriu inse nu diace intr'unu compleosu silnicu; si vrendu a se dá libertatii politice unu locu legalu, atunci principiulu perderii de dreptu se va potri vi mai pucinu de a servi de basa la acestu edificiu.“

Mai incolo dice, ca regimulu tiene tare de acésta idea cu tóte evenimentele outrierátorie ale rebelulu, cari intetiescu continuarea acestui drumu. „Cumca comuniunea intereseloru imperiului si necesitatea pertractariloru comune pria regimu si reprezentantia e recunoscuta in tóte partile monarchiei, trebuie se o constatese cá o fakta imbucratória, si pertractarile cu diet'a Ungariei in obiectulu acesta é' se voru luá inainte spre a se aduce catu mai ourundu la capetu.“

„Proiectulu subcomisiunii dietale prelucratu servesce de unu punctu de invoire si de o basa la o intielegere din tóte partile.“

„Ideea unirii partiloru singurite ale imperiului 'si afla a sa expresiune in acela atatu prin punerea de ministeria pentru cauzele comune, catu si prin formarea unui corpu reprezentativu pentru comun'a loru pertractare. Principiulu de a asecura sustarea monarchiei in cele mai importante ale sale interese, se recunósce in elaboratulu comisiunei. Acum prim'a problema a regimului va fi, a desfasura dietei ungarice cu totul pe facia parerile sale, pentruca in continuativele pertractari se se ecsecutese acestu principiu in modu conseointe si se devina la valóre practica.“

„Cine vre a crea unu opu duratoriu de libertate politica in Austri'a, acela nu póte despretui dreptulu autonomu alu tieriloru corónei ungarice, elu va alege calile intielegerii si inoirii la cladirea constituiei imperiului, inse elu se vede postatu inaintea fapteloru intemperate, care neci pe unu momentu nu le póte lasá desconsiderate, fara a periclitá esistint'a imperiului.“

„Una autonomia a partiloru trebuie se aiba de tienta poterirea totului, si acestu punctu-devedere are a servi de norma si in priviti'a celorlalte regate ei tieri, unde necesitatea estenderii autonomiei tierii afla o expresiune legala. Importantulu principiu alu diplomei din Oct. totusi nu trebuie se se sacrifice, dupa care acele obiecte ale legislatiunii, cari in restimpu de mai multi ani era comune tieriloru ce nu tienu

de corón'a Ungariei, trebuie se remana comune si in pertractarea loru constitutionalu. (—)

„Motivele, pe care'si radima diplom'a principiale sale, prin evenimentele novissime istorice au mai crescutu in ponderositatea si importantia s'a.“

„Institutiunile, care servescu celoru mai inalte interese spirituale, cá si cele, ce sunt neapérate pentru liber'a dezvoltare a comericiului materialu, trebuie se se supuna la o pertractare si regulare comuna.“

Cele de susu puoinu ne luminésca in confusiunea presenta. —

Cercularea min. de esterne bar. de Beust.

„W. Ztg.“ publica dupa tecstulu francoesu, dupa cum are imputerire, cercularea min. Beust data catra solii imperatesci de pre la cabinetele straine, care suna asia:

„Vien'a in 2 Nov. 1866. Mai. S'a imp. a binevoitu a me denumi ministrulu pré Inaltmei Sale pentru negótiale esterne. Petrusu de netiermarita multiamire pentru inalt'a acésta dovada de incredere, nu am alta ambitiune, decatu se me facu demnu de acésta si se'mi sacrificu servitiulu Mai. Sale tóta viéti'a mea.“

Cu tóte ca dorescu fórté, cá esperiintiele culese pre unu altu campu alu activitatii mele se le facu folositorie servitiulu acestuia, totusi me consideresu cá despartitu de trecutulu meu politicu din diu'a, in care dupa vointi'a Mai. Sale c. r. apostolice me facu austriacu, si in nou'a mea puseitiune voi a luá cu mine din acela numai testimoniulu unui principe, pre care l'am onoratu pré multu.

Anume ar insemná atat'a, catu a mi se imputá la inceputulu nónei mele cariere o nitare extraordinaria de oblegamintele mele, candu ar' vré cineva se me socotésca, ca sum capace a aduce cu mine predilectiune séu tra ascunsa, de care eu inse me simtu cu totul liberu.

Ve rogu, nu in interesulu meu propriu, ci in interesulu servitiulu imperatescu, cá se Ve petrundeti bine de acestu modu de contemplatiune si se-o scóteti pre acésta in prim'a linia la intrevorbirile, ce Vi s'ar poté naose din punctulu acesta.

Regimulu imperatescu, care adi trebuie se si indrepte tóte incordarile sale spre a face, cá se dispara urmele unui rebelu plinu de nenorociri, se nu ne indoimu despre acésta, va remané credintiosu acelei politice a pacii si a pacificarii, oare a esercitat'o totudéuna.

Inse déca nenorocitul resultatu alu unei lupte de curundu suferite i face o necesitate dintr'acelasi, acél'ai impune totudeodata oblegamintea a se aratá mai multu decatu or-si candu jalusu de acésta demnitate. (—)

Misiunile imperatesci, sum convinsu despre acésta, voru sci a le castigá respectu cu orice ocaziune, si ele voru aflá in mine sprijinu, care niciodata nu le va lipsi.

Mai remane a Ve esprime deplin'a multiamire, care o simtiescu din impregiurarea, ca intru in relatiuni regulate cu Dvóstra, si a Ve rogá, cá se'mi usiurati problem'a sprijinindumi ostenelele mele spre a implini acésta misiune conformu cu intentiunile inaltulu nostru mandatoriu (Gebietet), si cá se nu lasamu a se simti prea tare lips'a predecesorelui meu, care intr'unu modu atatu de indreptatitu se vedea incungiuratu de respectu si de increderea supsiloru sei. Primiti“ etc.

Inainte de ce amu combina cuprinsulu acestui programu, in catu desvólta elu politic'a esterióra a Austriei facia cu nouale principia, ce s'au adoptatu in Europ'a pentru o mai durabila reconstituire a ei, de care tace cu totul; spre a intielege positivulu cuprinsu alu acestei cerculare, trebuie se mai scimu, ca min. Beust cu Bismark au fostu doi poli diametralu opusi in obiectulu aspiratiuniloru germane. Bismark se luptá pentru o Germania prusiana, Beust pentru sustinerea federatiunii germane. Bismark vrea unirea intregi Germaniei, Beust consolidarea confederatiunii prin reforme cerute de timpu; Bismark vrea a redicá Prusi'a in capulu Germaniei cu scurtarea drepturiloru dinastieloru celoru mici. Beust diu contra se inceroá a sustiené dinastiele mici in drepturi; Bismark erá dusmanulu celu mai neimpacaru alu Austriei, Beust amiculu celu mai intimu. Singuru Beust tũ intre ministrii Germaniei, care dede peptu cu Bismark a'si apará principiulu in contra principiulu celuilaltu si de aci urmá, ca Bismark prigoni pana la cele extreme pre min. Beust,

*) É' antagonistiis — dusmanii comuni — voru ride in pumni, ca n'am mai ajunsu la atata maturitate, incatu se nu mai cutediamu a ne disputa de raiu séu paradisu, ca acui e exclusivu, si voru ajuta a nutri insielatiunea cá intre Adam cu Eva, ea se ne póta da goli din patrimoniulu afara, apoi atunci indesiertu ne vomu deschide ochii si ne vomu bate peptulu ca cunóschemu, c'am pecatuitu de mórté, ca va fi pentru eternu prea tardiu! Asia e fratiloru?! — Red.

voindu a'și resbună asupra'i, și cu aceea, ca pretinse, că se se departese din postulu de ministru înainte de pârtractarile de pace cu Saxonii'a, vrendu cu aceea a'și ecsaltá principiulu triumfatoriu umilindu și in perșona pre dusmanulu lui in principio. Acum Beust inaltiatu preste ceea ce a fostu, cá min. de esterne alu unui statu de primulu rangu cu putere mai multa, cu influinți'a prevalenta mai vertosu in partea Germaniei sudice, e preste tóta putinți'a, cá se nu faca pre dusmanulu seu și mai turbatu la resbunare, cu tóte, ca in cerculare a dechiaratu, ca nu aduce cu sene predilectiunea (catra Germani'a) neci ur'a neimpacata (catra Bismark și Prusi'a). Diurnalele Prusiei inse au și inceputu a scóte la tergu asupra lui Beust unele reflexiuni de felulu acest'a.

In Franci'a e min. Beust o persóna grata, cu tóto acest'a diurnalele din Parisu credu, ca precum a facutu rea sensatiune Rusiei numirea c. Goluchowski dè gubernatore alu Galitiei, intocma va produce in Prusi'a antagonismu denumirea lui Beust.

„Indep. belgica“ vorbindu despre acésta denumire dice, ca e mare numerulu acelor'a, cari sunt convinsi, ca Austri'a e tare determinata a reincepe resbelulu cu Prusi'a, indatace se va restaurá in puterile armatei sale din suferintiele de curundu trecute și ca inantagonismulu scest'a e spriginita Austri'a și de arhiducele Albertu. De aceea se servese de activitatea și spiritulu lui Beust, care intr'unu memorialu datu imperatului a demustratu, ca déca vré Austri'a iei póte lesne recastigá influinți'a partiteloru germane in contra suprematiei prusiane și lupt'a póte deveni incoronate cu rezultate favorabile. Beust contésa multu la ajutorulu Franciei in efeptuarea acestui planu, ér' din parte-si a aflatu cu scopu a se intr'uni o aliantia de puterile catolice, cari se faca cauza comuna cu Austri'a in contra dusmaniloru ei. Deci misiunea min. Beust e cu multu mai mare, decatu se vede ea din prim'a lui cerculare, cu atatu mai vertosu, ca se vorbosce multu prin diurnale atatu germane catu si in „la Presse“ din Parisu, ca ecsista una aliantia rusa prusiana, cu oblegare, cá Prusi'a se ajute pe Rusi'a in caus'a orientala, ér' decumva s'ar opune oineva Prusiei la nivelarea stateloru de dincóce de Menu, Rusi'a o va ajuta cu intrevire armata. Diurnalulu de Posen descopere ca Rusi'a a si ambiatu pe Prusi'a cu partea stanga a Vistulei, numai se o lasa a'și acesa Galiti'a și se lucre dupa vóia in Orientu. Se mai scimu, ca Prusi'a se totu constituie și organizéza și militarésece, ér' Rusi'a recrutésa cate 4 dela milia, ad. 200 mii, și la noi contingentulu e mai mare, și vomu avé a ne astepta la nóue fapte. —

Epistol'a lui Bismark catra Carolu I. inca trage una perdea de pe viitoriu, de acea o reproducemu și noi dupa „T. R.“ :

„Iubite Principe! — Intielegu și gasescu naturale dorinti'a vóstra de a fi iniatiu in ameruntele misterie ale politiceii mele. Prin profundele și impenetrabilele decret ale provedinției, a'ți devenitu unulu din cele mai de capetenia organe ale divinei misiuni, ce Prusi'a depinesce in Europ'a și doriti, cá prin instructiuni precise se cunósceti modulu din care trebuie se ve comportati in conformitatea planuriloru nóstre.

„V'ati portatu fórté bine, mai alesu dupa ce, sosindu in Principate a'ți descoperitu, fara indoie'la, multa miseria și simptome de putredine. Se fiti siguri, ca regele greciloru, imperatorele Macsimilianu și toti principii, mici și mari, cari se espatriasera, pentru o coróna nu intempina mai pucine contrarietati și superari decatu Voi. Se póte dice, in privirea tronuriloru disponibile in genere, ceea ce dice unu fabulistu despre betiele cari plutescu pe undele riuuriloru, de departe sémana a fi oeva, dar' deaprópe nu este nimicu.

„Totu asemenea s'aru fi potutu dice si pentru tronulu vostru, déca oper'a ce a'ți intrerinsu n'aru fi legata cu marirea Patriei-mame. Aveti multe de edificatu și multe de restornatu in Moldo-Valachi'a, in interesulu nostru.

„Negresitu a'ți gasitu predominantu in Principate inriurirea francesa. De diece ani și mai bine incóce adica dela resbelulu Crimeei, Franci'a s'a silitu din tóte poterile, cá se inlo-

cuiésca pe Rusi'a in iubirea popóreloru dunarene. A cerutu și a dobanditu pentru ele felurite libertati, a sprijinitu multu timpu pe alesulu loru principe și s'a facutu avocatulu fericitu alu acestoru popóre pe langa Pórt'a otomana. Prin urmare, spiritulu tieriei pórt'a fara indoiala urmele acestoru binefaceri.

„Nu ve temeti inse de a restorná jocuri'a, și de a lucrá in folosulu Rusiei, precum Franci'a a lucratu, in folosulu seu propriu.

„Nu disputati multu timpu cu Inalt'a Pórt'a asupra detaiuriloru confirmarei vóstre; nu ve aratati pré multu ambitiosu, ajunge se salvati numai principiulu, — tóte celelalte sunt lucruri secundarie. Prin urmare, acordulu superficialu cu Pórt'a; oatu se póte mai grabnicu inchiairea conventiunei cu ea; concessiuni și bune officii Rusiei.

„In relatiunile vóstre cu agentulu Rusiei din Bucuresci esista trei cestiuni ghimpóse:

„Cestiunea natiunalitatiei, ca-oi Rusi'a va urmá de a susti age dela Voi catu s'ar puté mai multi supusi, acordandu protectiune greciloru și jidaniloru și dandu paspórté la indingeni in realitate supusi ai Vostri.

„Cestiunea Besarabiei anecsate și a limiteloru lacului Bolgradu, a pescaritului din acestu lacu și a trecerei rusiloru din Besarabi'a rusésca in cea a Moldovei și vice-versa. Cunósceti ca la delimitarea acestei partii de pamentu, conventiunea de Parisu a sutrasu din teritoriulu rusu o bucata — ceea ce nu póte ertá Rusi'a. Erá trebuința de a se salvá Delta Dunarei și a indepartá pe Rusi'a dela tiermii Dunarei de josu.

„De diece ani Rusi'a totu agitéza emigratiunea tieraniloru din acea parte — și umilirea acestei neinsemnatórie concessiuni a Besarabiei anecsate nu o lasa in pace. Vomu ougetá, in urma, ce vomu avé de facutu in asta privire.

„Remane cestiunea relegiósá.“ (Va urm.)

— Solulu austriacu c. Wimpffen a avatu in 5 Nov. audientia la regele. Principele de coróna alu Prusiei și principele englesu de Wales au pornitu la Petropole, la dunt'a fetiurulu imperatului cu pr. Dagmar din Danimarca.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 5 Nov. Mari'a S'a Domnitorulu Romaniloru a adresatu presiedintelui consiliului ministriloru urmatórea epistola :

Domnule presiedinte!

Dupa votulu constitutiunii adunarele au terminatu oper'a loru de reorganizare printr'una lege electorala care da natiunii midilócele de a'și rosti dorintiele și trebuințele sale. Consideru cá una datória de a veghia cu staruintia cá legea electorala, se fia executata cu cea mai mare sinceritate fara una umbra macaru de influinția administrativa. Tóte opiniunile trebuie se se manifesteze cu franchetia și lealitate, cum se cuvine unoru ómeni liberi, pentru cá actele guvernului meu se fia judecate de catra adunari prin adeveratii reprezentanti ai tieriei. Sciu, Dle presiedinte, ca aveti aceleasi principii cá si mine, inse oredu ca este bine, ca este indispensabile, cá natiunea se cunóscá intr'acésta privire simtiemintele mele cele mai intime și se fia incredintiata ca ascultu, ca privescu și privegehezu.

Poporulu romanu trebuie totudéuna se'si aduca aminte, ca elu este liberu și prin urmare responsabilu de actele și destinele sale. Guvernulu meu va aplicá legea in tóta rigórea ei in contra functionariloru, cari s'ar incercá a se mestecá in operatiuni electorale sia apasá consciinți'a cetatieniloru.

Convinsu, Dle presiedinte, ca impartasiti aceste disposiuzi cu toti membrii ministeriului și ca doriti cu ardóre progresulu libertatii și alu moralitatii publice, cá una conditiune indispensabile a desvoltarii natiuniloru, nu'mi remane de oatu a ve asicuré de sentiementele mele de inalta consideratiune

Carolu.

(„Mon.“)

„Trompet'a Carpat.“ reflecta la acésta epistola cuvintele acestea: „Trebuie se marturisimu cu totii de or-oe nuantia política și de or-oe partita, ca pentru prim'a óra se invesece in tiéra, de candu sunt alegerile, o asemené scrisóre Domnésca.“ Er' mai incolo se plange asupra Ro-

siloru, cari cu neastemperulu loru impedeoa libertatea alegeriloru. — Foile Vienese spunu, ca Domnitorulu éراسi va calatori prin tiéra și va cerceté Galati și Brail'a. Min. Ioane Ghica și Mavrogheni calatorescu in Moldova.

— Alegerile tocma incepu a decurge. —

Novissimu. Florenti'a 5 Nov.

Unu decretu alu regelui dechiará provinciile Veneti'a și Mantua de parte integritória a regatului Italiei. Altu decretu denumesce 16 senatori din Veneti'a, dupace plebisoiutulu a fostu mai întregu pentru anecsare. —

„Zukunft“ afa, ca numerosi reprezentanti ai romaniloru din Ardélu tienura in Clusiu o conferintia, in care se decise, a se rogá de Mai. prin o deputatiune, cá se nu-si dè invoirea la unirea Transilvaniei cu Ungari'a. Deputatiunea va fi condusa de cunoscutii patrioti Ratiu și Baritiu. —

Dela Parisu se descopere, ca imp. Napoleonu ar fi recomandatu pe D. de Beust cá ministru. —

Suntemu provocati a dá publicitatii urmatóri'a multiamita publica si adeverintia oficiala despre contribui-rile si ajutorarea celoru 150 locuitori romani arsi in 18 Iuliu din com. Vasláb, facute prin marinimitatea si indurarea crestinésca a romaniloru boieri fosti la cur'a din Borszék :

„Adeverintia“

prin care subscrisii adeverimu in consciinți'a sufleteloru nóstre, cumca sum'a de baii admanuata dela Ilustrii și pré maritii Domni boieri calatori la cur'a din Gyergyó-Borszék — spre séma celoru arsi cu tóta averea domestica și economica mistuita prin focu aceloru din parochi'a Gy. Vaslábului, de contra suscripii admanuata spre impartirea la celi arsi. —

1. 6 (siese) bucati Napoleondori întregi.
2. 2 (doue) „ diumetati de Napoleondori.
3. 11 (unsprede.) „ c. r. galbeni austriaci.
5. 100 (una suta) „ bancu.

Care suma de bani in presentia On. Domnu protopopu Arone Boeriu, și a Dlui jude cercualu Georgiu Ferenczy, și a Dlui parochu localu Ioane Ciobotariu și in presentia întregii comune s'au impartitu celoru arsi in 2 Sept. st. n. 1866. Pentru care indurare între curgerea lacrimeloru din partea daunatorulu se face publica si neuitata multiamire. —

Despre ce subscripii damu acésta adeverintia in consciinți'a sufleteloru nóstre.

Gyergyó-Vasláb 5 Nov. 1866 c. n. cu acea adaugere, ca 56 fl. v. a. dela Ilustrulu Domnu boieriu Georg. Verghi pana adi nu s'au primitu, precum neci incredintiatulu ospetariu tracturulu D. Ioane Vertán din Borszék nu s'au admanuatu, dupa cum arata adeverinti'a aci alaturata in 15 Sept. a. c. data si suscrisa *).

(L. S.)

(L. S.)

Georgiu Vaidos, jude comunalu Ioane Ciobotariu,
Simeone Tiriacu, juratu. capelanulu Vaslábului.
Ioane Tepelusu, juratu. Gavrilu Popp,
not. com. din Vasláb.

*) Adeverinti'a autentica am vediu'to si noi. R.

Nr. 39.

Publicare de concursu.

Devenindu in vacantia unu stipendiu de 80 fl. v. a. destinatu pentru unu tineru ascultatoriu de drepturi in patria: Comitulu Asoc. trans. romane, amesuratu decisiunei aduse in siedinti'a din 6 Nov. c. n. a. c. publica prin acésta concursu, cu terminulu pana la finea lui Novembre dupa cal. nou a. c.

Competitorii la acestu stipendiu voru avé pana la defiptulu terminu a'și tramite la comitetulu Asoc. trans. concursule sale provediute: a) cu atestatu de botezu; b) cu testimoniulu scol. despre progresulu in studia cum si despre purtarea morala, in urma c) cu testimoniulu demnu de credinția despre lipsirea midilóceloru materiale spre a puté continuá invetiaturele.

Din siedinti'a comitetului Asoc. trans. romane, ținuta la Sibiu in 6 Nov. a. c. 1866.

Cursurile la bursa in 9. Nov. 1866 sta asia :

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 11 cr. v.
Augsburg	—	—	127 „ 25 „
London	—	—	128 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 50 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	66 „ 75 „
Actiile bancului	—	—	713 „ — „
„ creditului	—	—	151 „ 50 „